

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

ВІСНИК

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 1 (42)

**РІК НЕЗЛАМНОСТІ! РІК ПЕРЕМОГИ!
*УСІМ ОСВІТЯНАМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ...***

Вінниця – 2023

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу
ВИПУСК № 1 (42)

Свідомство про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
Серія ВЦ № 1065-423-ПР від 24 грудня 2019 року
Журнал
(науково-виробничий, навчальний, довідковий)

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік
Мова видання: українська, англійська, німецька

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Конкурси
- ❖ Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Протокол № 7 від 23 лютого 2023 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкара С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори
Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 1(42) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2023. 146с.

ЗМІСТ

С Л О В О Р Е Д А К Т О Р А

ТУРЛЮК СВІТЛАНА, ЮНАШ ВІКТОРІЯ

ГОЛОВНІ АСПЕКТИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗМІСТУ І ФОРМ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ КОЛЕДЖУ 5

Ф І Л О Л О Г І Ч Н І С Т У Д І Ї

БАБІЙ АЛЛА, ВЕРЕМІЙ А. А.

МІСІЯ, БАЧЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВНІ ЗАВДАННЯ СУЧАСНИХ ФАХІВЦІВ ФІЛОЛОГІВ-СЛАВІСТІВ 13

ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, БІЛИК ІРИНА

ПОЗАКЛАСНА РОБОТА З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТКУ ЛІТЕРАТУРНО ОБДАРОВАНОЇ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ УЧНЯ 19

ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, ГУЧОК НАДІЯ

КОРОТКИЙ ЕКСКУРС В ІСТОРІЮ СТАНОВЛЕННЯ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ З ЧАСІВ КИЇВСЬКОЇ РУСІ ДО СЕРЕДИНИ ХХ СТОЛІТТЯ 25

ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, ІВАШКО АНАСТАСІЯ

ІСТОРИЧНА ІНВЕРСІЯ В ЛІТЕРАТУРНИХ ТВОРАХ ЯК АВТОРСЬКИЙ ПРИЙОМ БАЧИТИ СВІТ ІНАКШЕ 31

МИХАЛЬЧУК ОЛЕСЯ, ДЕРЕВЕНКО ОЛЕКСАНДРА

THE IMPACT OF ENGLISH BIBLICAL TRANSLATIONS ON THE DEVELOPMENT OF LANGUAGE AND LINGUISTICS 38

П С И Х О Л О Г О - П Е Д А Г О Г І Ч Н І С Т У Д І Ї

СВЕРЛОВИЧ ВАЛЕНТИНА

ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ 44

ГОРОДЕЦЬКА ВАНДА

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОХОДЖЕННЯ ФОЛЬКЛОРНОЇ ПРАКТИКИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ 57

БАРЩЕВСЬКА ІННА

ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ ТА ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ДІТЕЙ ІЗ СИНДРОМОМ АСПЕРГЕРА ТА СДУГ 61

ЦІСАР ІРИНА, БОРОДІЙ ОЛЬГА

РОЛЬ КАЗКИ В РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ 65

ТАРАШЕВСЬКА ОЛЬГА, КАПУСТА ДАР'Я

РОЛЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ СТЕЖИНИ В ОЗНАЙОМЛЕННІ ДОШКІЛЬНИКІВ З ПРИРОДНИМ ДОВКІЛЛЯМ 68

ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, ПЕДОЧЕНКО АНАСТАСІЯ

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ТА ІСТОРИЧНІ УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ НАОЧНИХ ЗАСОБІВ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ 72

ЦІСАР ІРИНА, РУМЯНЦЕВА ВІКТОРІЯ

ВПЛИВ АРТ-ТЕРАПІЇ НА МОВЛЕННЄВИЙ РОЗВИТОК ДОШКІЛЬНИКА..... 78

МАРЦЕНЮК ОЛЕНА

ПСИХОЛІНГВІСТИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ СУЧАСНИХ ЗАНЯТЬ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ..... 82

Н А У К О В О - М Е Т О Д И Ч Н І С Т У Д І Ї

БУГА ОКСАНА

НАБУТТЯ ПРОФЕСІЙНО-ЗНАЧУЩИХ ЕКОНОМІЧНИХ ЯКОСТЕЙ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ЗАСТОСУВАННЯ ДІЛОВИХ ІГОР..... 88

ПРИСЯЖНЮК ДМИТРО

ЕВОЛЮЦІЯ МЕТОДИКИ ТРЕНУВАННЯ В БІГОВІ НА ВИТРИВАЛІСТЬ..... 93

СКРИПНИК НАДІЯ, ВОЛКОТРУБ А.О., ДЕМЧУК ВЕРОНІКА

STORYTELLING ЯК КОМУНІКАТИВНИЙ ТРЕНД ДЛЯ ЕФЕКТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ..... 98

СКРИПНИК НАДІЯ, КОГУТЮК ОКСАНА, МАКСИМЕНКО Н. В., ТКАЧУК ТЕТЯНА

МЕТОДИ СТИМУЛЮВАННЯ І МОТИВАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ..... 104

ШУСТОВА НАТАЛІЯ, ГОРБАТЮК А. В.

ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ПИСЬМОВОГО ДОДАВАННЯ ТА ВІДНІМАННЯ БАГАТОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ..... 109

СТЕПОВА АЛЛА

МУЗИЧНО-ДИДАКТИЧНА ГРА ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ГАРМОНІЙНО РОЗВИНЕНОЇ ОСОБИСТОСТІ..... 114

ТАРАШЕВСЬКА ОЛЬГА, ЦІСАР ІРИНА

ВИКОРИСТАННЯ «РОЗВИВАЮЧОГО ПРОСТОРУ» ЗА М. МОНТЕССОРІ ДЛЯ КОРЕКЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ..... 118

ЯРЕМЧУК ОКСАНА

ФОРМУВАННЯ ІНІЦІАТИВНОСТІ І ПІДПРИЄМЛИВОСТІ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ ЗА ДОПОМОГОЮ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЖИТТЄВИХ ЗАДАЧ ФІНАНСОВОГО ЗМІСТУ..... 123

В І Д О М І І М Е Н А

ПОХИЛЮК ОЛЕНА

«ТОЙ, ЩО СЕРЦЕ ОБЕРНУВ У СУРМУ» (бесіда до 115-річчя від дня народження Олега Ольжича (приклади поезії за збіркою «Незнаному воякові»..... 127

КІСЕЛЬОВ ДМИТРО

Б. ШОУ. ХУДОЖНЯ ПРАКТИКА: ПРОБЛЕМИ І ТРАДИЦІЇ..... 130

ЛИСИЙ АНАТОЛІЙ

ПЕРШІ ПІВ ТИСЯЧІ РОКІВ З ІСТОРІЇ ШПИКОВА..... 133

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Стратегічна сесія щодо надання послуг дітям із психічного здоров'я. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/vidbulas-strategichna-sesiya-shodo-nadannya-poslug-dityam-iz-psiichnogo-zdorovya> (дата звернення: 08.11.2022).
2. Беляєв Б. В. Методика і психологія. *Іноземні мови в школі*. 2012. № 5. С. 3-9.
3. Бочарова С. П. Психологія і пам'ять. Харків: Гуманітарний Центр, 2007.

*Стаття надійшла
до редакції 18 січня 2023*

НАБУТТЯ ПРОФЕСІЙНО-ЗНАЧУЩИХ ЕКОНОМІЧНИХ ЯКОСТЕЙ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ЗАСТОСУВАННЯ ДІЛОВИХ ІГОР

УДК 378.147.091.33:794] : 33

БУГА ОКСАНА

*кандидат педагогічних наук, старший викладач
кафедри фінансово-економічних дисциплін
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»*

В статті розглядається активний метод навчання, такий як ділові ігри (структура, порядок їх проведення), за допомогою яких можна значно підвищити інтерес студентів до дисципліни «Менеджмент», і стимулює їх до більш глибокого вивчення додаткової сучасної літератури.

Ключові слова: *набуття, професійно-значущі якості, ділові ігри.*

Постановка проблеми. Ринкова трансформація української економіки поставила на порядок денний необхідність розв'язання проблеми підготовки, з одного боку, зовсім нових кадрів, а з іншого – перепідготовку, перенавчання і підвищення кваліфікації значної кількості фахівців, які закінчили заклади вищої освіти в дореформений час. Через відсутність економістів і менеджерів з новою ринковою парадигмою мислення – суспільству довелося заплатити значну ціну за наслідки швидких темпів радикальних перетворень.

Розвиток економічної освіти є сьогодні умовою виживання економіки України [1, с. 28]. Тому науковці і практики шукають

шляхи вдосконалення економічної підготовки відповідно до рівня розвитку сучасної економічної теорії і практики господарювання. Саме майбутні фахівці з економічних дисциплін покликані створити власну високоефективну систему, що є важливою базою для формування могутньої держави. Проблема підвищення ефективності навчального процесу у вищій школі, зокрема, у підготовці нового покоління економістів, стає нагальною [2, с. 278].

Аналіз попередніх досліджень. Різні аспекти підготовки фахівців економічного профілю розглядаються в працях О. Аксьонова, В. Боброва, Н. Волкової, В. Лозовецької, І. Прокопенка та інших. У

багатьох публікаціях наголошується на необхідності підготовки майбутніх економістів до управлінської діяльності. Значна роль у такій підготовці відводиться науковцями психолого-педагогічним дисциплінам, вивченню закордонного передового досвіду [6, с. 325], гуманітаризації навчання.

Окрім того, на думку багатьох науковців, особливого значення набуває формування в студентів і фахівців здатності до управлінської діяльності, до керівництва великими і малими групами людей, тобто здатності бути менеджером. Це означає, що підготовка економіста до управлінської діяльності, потребує особливої уваги.

Мета статті – визначити зміст і технологію набуття професійних-значущих економічних якостей студентами у процесі застосування ділових ігор.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні, коли Україна прямує до ринку, різко зріс попит на принципово новий тип керівника-управлінця. Можна вести мову про три рівні підготовки управлінців: перший – загальний, своєрідний лікнеп, всеобуч з управління; другий – професійна підготовка, тобто набуття навиків вирішення стандартних завдань у типових ситуаціях, вивчення методів організації діяльності колективу – те, що охоплено поняттям «сучасний менеджмент»; третій – підготовка керівників вищої ланки управління. У наш час необхідна функціональна система неперервної підготовки менеджерів, яка б готувала спеціалістів щоразу вищого класу.

У підготовці менеджерів в силу специфіки їхньої роботи треба

орієнтуватися не стільки на передавання їм знань, скільки на формування в них професійного ставлення до діяльності, налаштованості на успіх. Інтуїція, креативне мислення мають доповнювати глибокі знання з економічних дисциплін. Тому в професійній підготовці майбутніх фахівців має знайти місце управлінська модель навчання, що передбачає організацію навчання як процесу управління за такими етапами: формування мети, формування інформаційних основ навчання, прогнозування, прийняття рішень, організація виконання, комунікація, контроль і оцінка результатів, корекція. Таке навчання, на думку О. Романовського, «повинно підготувати людину до використання методів прогнозування, моделювання і проектування в житті та професійній діяльності» [5, с. 346].

Одним із найбільш перспективних шляхів удосконалення підготовки майбутніх менеджерів маркетингових комунікацій, озброєння їх необхідними знаннями, практичними вміннями є впровадження активних форм та методів навчання. Ділові ігри є саме тим методом навчання у вищих навчальних закладах, який надає студентам вміння знаходити відповідні рішення, виконувати розрахунки, оптимально вирішувати виробничі ситуації й обґрунтовувати своє рішення.

Ділові ігри використовуються як своєрідні моделі, призначені для відтворення господарських процесів, виявлення та узгодження господарсько-економічних інтересів учасників цих процесів, для відпрацювання навиків обґрунтування і прийняття рішень, для

розвитку, закріплення і контролю якості професійних знань і формування вмінь їх творчого використання в практичній діяльності.

У процесі проведення ділових ігор відбувається тренування і самонавчання учасників гри. Тренування майбутніх керівників і фахівців в умінні аналізувати результати своїх рішень, знаходити помилки, вносити корективи в раніше прийняте рішення, в стратегію діяльності є головним у ділових іграх. Вони вчать самокритичності, спроможності змінювати шаблонне мислення, сприяють "тренуванню у прийнятті рішень", виробленню "професійного чуття". Готуючи майбутніх фахівців, викладачі повинні прагнути не тільки озброїти студентів науковими знаннями, але і сприяти виробленню у них практичної діловитості й заповзятливості, формувати навички активного еко-номічного мислення. Тому важливо проводити зі студентами навчальні ділові ігри, які певною мірою імітують професійні економічні ситуації.

У студентів — учасників гри розвиваються практичні навички роботи в умовах трудового колективу, вони набувають досвіду управління, керівництва і організації колективу, освоюють навички комплексного творчого розв'язання проблем.[3, с.54-55].

Під час побудови, підготовки і проведення ділової гри доцільно створити реальну обстановку, в якій студенти виступають виконавцями конкретних ролей. Ролі повинні мати проблемний характер, а їх розподіл має відбуватися з урахуванням індивідуальних можливостей і нахилів, соціального статусу студентів. Зміст ділової гри має будуватися на

конкретному мовному матеріалі професійної спрямованості, що дозволить поєднувати навчання з виконанням професійних дій, що моделюють майбутню самостійну діяльність студентів в обраній професійній сфері. Під час ділових ігор звичайне заняття перетворюється на робочий день в офісі, презентацію фірми тощо.

З перших занять між студентами розподіляються ролі: менеджера, генерального директора, торгових представників. Студенти знайомляться з ін-формацією про фірму, домовляються про її розташування, визначають вид бізнесу, яким будуть займатися. Результаті кожен із учасників одні й ті самі питання вирішує з огляду на свої індивідуальні позиції. Зіставляючи ділові ігри з традиційними формами проведення занять, можна зробити висновок про те, що ділові ігри мають ряд переваг:

1. У процесі ділової гри досягається вищий рівень спілкування, ніж при традиційному навчанні, оскільки ділова гра реалізує конкретну діяльність (обговорення проекту, участь у конференції, бесіда з колегами).

2. Ділові ігри — це колективна діяльність, яка дає змогу брати у ній активну участь всій групі в цілому і кожному члену групи зокрема.

3. Виконання різноманітних завдань дає конкретний результат, завдяки чому у студентів виникає відчуття задоволення від власних дій, бажання ставити і вирішувати нові завдання.

4. У ділових іграх формуються і виробляються навички налагодження контакту, правильного сприйняття й оцінювання партнера як особистості.

5. Вироблення стратегії і тактики спілкування, а також вибору при цьому найбільш відповідних форм і засобів.

Характерною особливістю активних методів навчання є те, що вони спонукають студентів до спільної діяльності. При цьому їх активність має більш тривалий характеру [4, с.56-57].

Традиційне навчання	Активне навчання
1. Мета — засвоєння знань, умінь і навичок	1. Мета — розвиток особи в цілому
2. Повідомлення готових знань, їх інформаційна повнота	2. Принцип проблемної і неповної інформації
3. Недостатній розвиток мотивів, інтересів	3. Високий рівень внутрішньої мотивації й емоційності
4. Монологічне спілкування, діалог окремих студентів із викладачами	4. Діалог студентів із викладачами і між собою
5. Індивідуальна розумова діяльність	5. Колективна розумова діяльність
6. Акцент на активну діяльність викладача	6. Акцент на активну діяльність студентів
7. Розвиток переважно пам'яті	7. Спеціальний розвиток мислення
8. Гра як елемент зарядки	8. Гра як елемент навчання
9. Зміст навчання	9. Професіоналізація

становлять абстрактні знання	змісту
10. Забезпечення переважно першого й другого рівнів засвоєння (репродуктивна активність)	10. Забезпечення переважно третього і четвертого рівнів засвоєння (продуктивна активність)

У системі активного навчального процесу використовується такі модифікації ділової гри.

Імітаційні ігри. На заняттях імітується діяльність певної організації підприємства або його підрозділу. Імітуватися можуть події, конкретна діяльність людей (ділова зустріч, обговорення плану, проведення бесіди) і обстановки, умови, в яких відбувається подія або діяльність (кабінет директора, зал засідань). Сценарій імітаційної гри, крім сюжету подій, містить опис структури і призначення конкретних об'єктів, нормативні акти, які визначають специфіку діяльності, опис обстановки, в якій відбувається подія.

Операційні ігри. Допомагають опрацювати виконання конкретних специфічних операцій, наприклад, методику проведення опитування респондентів, проведення дегустації товарів у магазині. В операційних іграх моделюється відповідний процес. Ігри цього типу проводяться в умовах, імітуючи реальні.

Виконання ролей. У цих іграх опрацьовується тактика поведінки, виконання функцій і обов'язків конкретної посадової особи. Для проведення ігор з використанням ролей розробляється модель - п'єса ситуації, між слухачами розподіляються ролі.[7, с. 245]

Виділяють вісім основних якостей менеджерів маркетингових комунікацій, які формуються у діловій грі:

1. Уміння спілкуватися на формальній і неформальній основах і ефективно взаємодіяти на рівних.
2. Уміння проявити якості лідера.
3. Уміння орієнтуватися в конфліктних ситуаціях і правильно їх вирішувати.
4. Уміння отримувати й обробляти потрібну інформацію, оцінювати, порівнювати і засвоювати її.
5. Уміння ухвалювати рішення у невизначених ситуаціях.
6. Уміння розпоряджатися своїм часом, розподіляти роботу серед інших, і оперативно ухвалювати організаційні рішення.
7. Уміння проявити ділові якості підприємця: ставити перспективні цілі, використовувати сприятливі можливості.
8. Уміння практично оцінювати наслідки своїх рішень, вчитися на своїх помилках. [6, с.243]

Висновок. Отже, ділові ігри формують професійно виражені уміння і навички, активізують творчі здібності особи і

можуть бути засобом підготовки не окремих фахівців, а колективу, який, отримавши необхідні знання, легко засвоїть професії, пов'язані з економічними та управлінськими механізмами. Застосування ділових ігор під час занять у закладах вищої освіти дає змогу виявити і прослідкувати особливості психології учасників, а також стає можливою і психологічна діагностика особових характеристик представників груп. У процесі навчання за допомогою методів ділових ігор забезпечується формування комунікативної компетенції студентів – менеджерів маркетингових комунікацій. Студенти мають можливість розвивати свою особистість, формувати необхідні не тільки для професійної діяльності, але і для повсякденного життя навички спілкування з іншими людьми. У зв'язку з цим все більшого значення у навчально-виховному процесі заклади вищої освіти набувають активні методи навчання, які створюють конкретні ситуації у ділових іграх, що забезпечують умови для творчості і навчання творчості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Волкова Н. І. Удосконалення технології і методики викладання економічних дисциплін // Удосконалення технологій та методик професійного навчання: Зб. наукових праць // Проблеми сучасного мистецтва та культури – Київ: Науковий світ, 2001. – С. 28-36.
2. Єгорова В. В., Мазур Т. С. Використання методу випадків і ситуацій в Андрогогії (на прикладі навчання англійській мові студентів економічного профілю) // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: Зб. наукових праць – Випуск 7 / Редкол.: І. А. Зязюн (голова) та ін. – Київ-Вінниця: ТОВ «Планер», 2005. – С. 278.
3. Катеруша О. Ділові ігри як засіб активізації пізнавальної діяльності студентів // Вища школа. – 2009-№12. – С.53-61.
4. Полак Л.Б. Ділова гра як спосіб організації пізнавальної діяльності/ Л.Б. Полак// Директор школи- 2003- №2 - С.7-8.

5. Романовський О. Г. Розробка концепції навчання еліти в рішеннях сучасних екологічних проблем на рівні регіонального самоврядування // Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти: збірник наукових праць / за ред. Л. Л. ТОВАЖНЯНСЬКОГО та О. Г. РОМАНОВСЬКОГО. – Вип. 5(9). – Харків: НТУ «ХПІ», 2004. – 484 с.

6. Сакада Н. А. Тенденції соціально-економічної поведінки керівників промислових підприємств в умовах ринкових трансформацій // За ред. Л. Л. ТОВАЖНЯНСЬКОГО та О. Г. РОМАНОВСЬКОГО. – Вип. 5(9). – Харків: НТУ «ХПІ», 2004. – 484 с.

7. Яворська Ж. Ділові ігри та їх роль у підготовці сучасних фахівців // Вісник Львівського університету. – 2005-№19 - С. 241-246.

*Стаття надійшла до редакції
18 січня 2023*

ЕВОЛЮЦІЯ МЕТОДИКИ ТРЕНУВАННЯ В БІГОВІ НА ВИТРИВАЛІСТЬ

УДК 796.011.3:796.422(091)

ПРИСЯЖНЮК ДМИТРО

кандидат педагогічних наук, доцент

МАРТИНЮК ВІКТОР, БИСТРИЦЬКИЙ ОЛЕКСАНДР

викладачі факультету педагогіки та фінансово-економічної діяльності

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Постановка проблеми. У багатьох видах чоловічої легкої атлетики на сьогодні спостерігається тенденція до уповільнення темпів приросту спортивних досягнень. Особливо це стосується швидкісних і швидкісно-силових видів. В усіх стрибкових видах і метаннях європейські і світові рекорди були встановлені 15 років тому, що пов'язано, як пише В.М. Платонов з розширенням календаря комерційних змагань, що не дає можливості спортсменам цілеспрямовано готуватись до головних змагань якими вважаються Олімпійські ігри і Чемпіонати світу. У видах легкої атлетики, пов'язаних з витривалістю, оновлення рекордних досягнень продовжується, хоча і не так часто як раніше.

Метою нашої роботи є аналіз системи підготовки бігунів на середні і довгі

дистанції, починаючи з підготовки фінських бігунів, котрі домінували на цих дистанціях на початку двадцятого сторіччя і закінчуючи системою тренування північно-африканських бігунів, які є сильнішими в останні роки.

Відомо, що саме у цих видах легкої атлетики продовжується зростання спортивних результатів. Одним із головних чинників який сприяє підвищенню світових досягнень, на думку фахівців, є удосконалення системи підготовки, яка має давню історію, починаючи з Олімпійських ігор Стародавньої Греції і закінчуючи створенням сучасної системи спортивного тренування в наші дні.

Методи дослідження. Теоретичний аналіз зарубіжної і вітчизняної науково-методичної літератури з питань